



Belügyminisztérium
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Humán Szolgálat

H-1149 Budapest, Magyoródi út 43. Tel.: 1903 Budapest, Pf.: 314.
Tel: (36-1) 469-4151; Fax: (36-1) 469-4151 e-mail: hu@katasztror.gov.hu



Szám: 35000/ *2285-1* /2018. ált.

Jóváhagyom:
Budapest, 2018. február „ *22* „

Dr. Góra Zoltán t. vezérőrnagy
főigazgató



2017. évi

MUNKAVÉDELMI HELYZETÉRTÉKELÉS

a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, valamint az önkormányzati, önkéntes és
főoglalkozású létesítményi tűzoltóságok munkavédelmi helyzetéről

Összeállította:

Dorogi Norbert t. őrgy.
munkavédelmi főfelügyelő

Horváth Lilla t. szds.
munkavédelmi főfelügyelő

Egyetérttek:

Dr. Szomolányi Gábor t. ezredes
vezető főorvos

Felterjesztem:

Bittmann Tibor t. dandártábornok
szolgálatvezető

A munkavédelmi (munkabiztonsági, munkaegészségügyi) helyzet értékelése

Bevezetés

A 2017. év folyamán a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) munkavédelmi feladatai, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél alkalmazható rendvédelmi egészségkárosodási ellátásról szóló 54/2016. (XII. 22.) BM rendelet 2017. január 1-én történt hatályba lépésével a korábbi évekhez képest kibővültek. A főfelügyelők a vonatkozó szabályozóknak megfelelően 27 hatósági állásfoglalást készítettek elő 2017-ben. A kéményseprő tevékenység 2016-os átvételével jelentősen nőtt a BM OKF Gazdasági Ellátó Központ (a továbbiakban: GEK) munkavállalói létszáma, ezért indokolt volt további egy munkavédelmi feladatokat ellátó személy felvétele és foglalkoztatása. A 2017-es évben a hivatásos katasztrófavédelmi szervek létszáma 12541 fő volt.

A munkavédelmi helyzetértékelés a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek munkavédelmi feladatai, valamint foglalkozás-egészségügyi tevékenysége ellátásának szabályairól szóló 70/2011. (XII.30.) BM rendelet (a továbbiakban BM rendelet) 3.§-a, a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok és megyei jogállású szervek által megküldött helyzetértékelések feldolgozása, valamint a BM OKF Humán Szolgálat Országos Egészségügyi Pszichológiai és Munkabiztonsági Ellátó Központ (a továbbiakban OEPMEK) munkatársainak 2017. év során szerzett tapasztalatai és információi alapján készült.

Összefoglalás

A szervezet munkavédelmi helyzete az elmúlt évben jelentősen nem változott. A 2017-es évben az Mvt. előírásai szerint valamennyi igazgatóságnál/munkáltatónál lebonyolították a munkavédelmi képviselő választást. Az igazgatóságokon egyéb beosztás mellett végzett munkavédelmi felügyelői tevékenység ellátása továbbra is jelentős terhet ró a feladatokat ellátó személyekre. A megyei munkavédelmi felügyelők személyében a 2017-es évben is több változás történt, ezért az érintett megyékben fokozott figyelmet kellett fordítani a tevékenységet ellátó új személyek tájékoztatására, a munkavédelmi tevékenység katasztrófavédelemmel kapcsolatos sajátosságaival való megismertetésére. A munkavédelmi főfelügyelői státuszt betöltők személyében a 2017-es évben változás nem történt.

Az egyes elhelyezést szolgáló épületek felújítása, új laktanya építése a 2017-es évben is tovább folytatódott. A szolgálati (munka) balesetek száma kis mértékben emelkedett. Az egy balesetre jutó gyógyulás időtartama 32,2 napra csökkent az előző év 35,9 napjához képest. Az ellenőrzések tapasztalatai alapján továbbra is foglalkozni kell az elöregedett épületek felújításával, a balesetveszélyes helyek és közlekedési útvonalak biztonságosabbá tételével és az egyéni védőeszközök folyamatos ellenőrzésével. A biztonságtechnikai felülvizsgálatok és a munkavédelmi üzembe helyezések dokumentáltsága a korábbi évekhez hasonlóan megfelelőnek volt mondható.

1. A munkavédelmi szakirányító tevékenység értékelése az országos parancsnokságok vonatkozásában

A 2017. évben nem került átdolgozásra munkavédelemmel kapcsolatos belső norma. A katasztrófavédelem munkavédelmi tevékenységét szabályozó 64/2016. sz. BM OKF Főigazgatói Intézkedéssel kiadott Katasztrófavédelem Humán Szabályzatában (a továbbiakban: Humán Szabályzat) található mellékletek szükség szerinti módosításáról megtörtént az állomány tájékoztatása a jogszabályi változások figyelembe vételével. 2018. január 1. óta az aktualizált dokumentumok vannak használatban. A munkavédelemmel kapcsolatos, az igazgatóságokról felterjesztett dokumentációk (baleseti dokumentumok, bejárások, üzembe helyezésekkel

kapcsolatos iratok) ellenőrzése során feltárt hibákat, hiányosságokat a főfelügyelők kérésére javították a területi szerveknél, így további intézkedésre nem volt szükség.

2. A munkavédelmi ellenőrzések és a hatósági tevékenység szöveges értékelése

2.1. A szerv munkavédelmi főfelügyelője által lefolytatott, illetve részvételével történt munkavédelmi ellenőrzések

A munkavédelmi főfelügyelők 2017-ban 11 alkalommal - négy igazgatóságon (továbbiakban: MKI) átfogó és 7 hivatásos tűzoltó-parancsnokságon (továbbiakban: HTP) céll ellenőrzést - tartottak munkavédelmi ellenőrzést. Az ellenőrzések során a tapasztalt hiányosságok csekély súlya, illetve a feltárt hibák azonnali kijavítása miatt határozat nem került kiadásra. A 2017-es évben önálló munkavédelmi hatósági ellenőrzés nem került végrehajtásra.

A munkavédelmi főfelügyelők az alábbi helyeken tartottak ellenőrzést:

- *Átfogó ellenőrzés keretében:*
 - *Csongrád MKI (Szeged HTP)*
 - *Pest MKI (Érd, Nagykáta és Cegléd HTP, Törökbálint KVÖ)*
 - *Somogy MKI (Kaposvár, Nagyatád és Siófok HTP)*
 - *Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság (II, VIII, IX, XI, XIII, XIX. ker. HTP)*
- *Egyéb ellenőrzés keretében:*
 - *Marcali HTP céll ellenőrzés*
 - *Mezőkövesd HTP céll ellenőrzés*
 - *FKI X. ker. HTP céll ellenőrzés*
 - *Esztergom HTP céll ellenőrzés*
 - *Kiskunfélegyháza HTP céll ellenőrzés*
 - *Komló HTP céll ellenőrzés*
 - *Pásztó HTP céll ellenőrzés*

Jellemző hiányosságok: Az ellenőrzések során jellemzően az egyéni védőeszközök állapotában, védelmi képességében és az épületek állagában kerültek feltárássra hiányosságok. Több esetben is történt azonnali intézkedés az elhasználódott, védelmi képességét elvesztett védőeszköz cseréjére. Az ellenőrzés alá vont igazgatóságok/parancsnokságok elhelyezésére szolgáló épületek vonatkozásában a botlásveszélyes helyek illetve egyéb veszélyforrások megszüntetésére kellett intézkedni.

2.2. Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkavédelmi Felügyelősége helyszíni ellenőrzés

A Szabolcs-Szatmár Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkavédelmi Felügyelőség által ellenőrzés egy esetben történt. 2017.12.19-én a Nyíregyházi Járási Hivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Ellenőrzési Osztályának ellenőre [REDACTED] balesete okán tartott ellenőrzést. Az ellenőrzés tárgya a nevezett közfoglalkoztatott baleseti jegyzőkönyvének részükre való eljuttatásának hiánya volt. Az ellenőrzés során megállapították, hogy a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek munkavédelmi feladatai, valamint foglalkozás-egészségügyi tevékenysége ellátásának szabályairól szóló 70/2011. (XII. 30.) BM rendelet közfoglalkoztatottakra is vonatkozik, így részükre ebben az esetben nem kell baleseti jegyzőkönyvet megküldeni.

3. A munkavédelmi főfelügyelők és felügyelők foglalkoztatásának a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek munkavédelmi feladatai, valamint foglalkozás-egészségügyi tevékenysége ellátásának szabályairól szóló 70/2011. (XII. 30.) BM rendelet szerinti

3.1. feltételei

A BM rendelet előírásai szerint a BM OKF-en a 2017-es évben a munkavédelmi feladatokat két főfelügyelő látta el megfelelő szakképesítéssel.

A területi szerveknél a BM rendeletben és az állománytáblában előírt 1 fő, legalább középfokú munkavédelmi szakképesítésű munkavédelmi felügyelői tevékenységet a 2017-es évben nyolc megyei igazgatóságon teljes munkaidőben, hat megyében részmunkaidőben, nyolc megyében – más beosztással egyidejűleg - megbízással, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóságon pedig az előírt két fő teljes munkaidőben végezte.

3.2. helyzete

A BM OKF 2012. évben létrehozta a Humán Szolgálat Országos Egészségügyi, Pszichológiai és Munkabiztonsági Ellátó Központot (a továbbiakban OEPMEK) és a területi ellátó központokat (a továbbiakban TEPMEK), és saját orvosi rendelőket alakított ki. 2017-ben új TEPMEK került kialakításra illetve átadásra Borsod-Abaúj-Zemplén Megyében. A munkavédelmi főfelügyelők és a közegészségügyi-járványügyi főfelügyelő az OEPMEK vezető főorvosa által vezetett főosztályon tevékenykedik. A TEPMEK-ek létrehozásával az ellátó központokhoz tartozó megyei igazgatóságok munkavédelmi szakemberei és az egészségügyi dolgozók együttműködése hatékony volt. A 2017-es évben több személyi változás történt a TEPMEK-ek személyzetében mind az orvosi, mind a pszichológusi állomány tekintetében, de a működés fenntartása folyamatos volt.

A munkavédelmi felügyelők feladata továbbra is a munkavédelmi ellenőrzések, bejárások megtartása, a képesítéshez kötött munkavédelmi szaktevékenységek ellátása (pl. kockázatértékelés, munkavédelmi üzembe helyezés és munkavédelmi szakvélemény készítése, valamint a balesetek kivizsgálása), az egészségvédelmi megbízottak szakmai irányítása volt.

Az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságokon előírt képesítéssel rendelkező munkavállaló, vagy külső szolgáltató útján látták el a munkavédelmi feladatokat.

A 2017. évben további 17 fő tett sikeres egészségvédelmi megbízotti vizsgát (ez idáig 254 fő vizsgázott eredményesen).

4. A kockázatértékelés eredményei gyakorlati hasznosíthatóságának minősítése, az eredmények szerepe a baleset megelőzésben

A Katasztrófavédelem a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 54. § (2) bekezdésének megfelelő kockázatértékeléssel rendelkezik, amelynek aktualizálása valamennyi munkáltatónál folyamatos volt. A 2017-es évben nem történt olyan baleset és nem alakult ki olyan egészségkárosodás, amely igazolhatóan a kockázatértékelés elmaradása, vagy a feltárt veszély megszüntetésének hiánya miatt következett volna be. A legveszélyesebb tűzoltói tevékenységek (tűzoltás, műszaki mentés) sajátosságaiból adódik, hogy nincs két egyforma káresemény. A tüzesetek, káresetek helyszínén rendkívül veszélyes és sok esetben előre nem látható veszélyforrások vannak jelen. A veszélyforrások elleni védekezés esetenként megvalósítható szervezési intézkedésekkel, de gyakran az egyetlen lehetséges védelem az egyéni

védőeszközök használata. Ennek ellenére a bekövetkezett balesetek többsége (a 2017-es évben 78,1 %) nem a tűzoltói beavatkozás során történt.

A kockázatok csökkentése érdekében az elméleti és gyakorlati képzések megtartása, az eszközök és felszerelések biztonságos használatának megismertetése és a beavatkozás szabályainak betartatása (az éves kiképzési tervekbe foglaltak szerint) kerültek meghatározásra.

Az elhelyezést szolgáló létesítményekben a kockázatértékelés eredményeinek megvalósulását az éves munkavédelmi bejárásokon ellenőrizték a munkavédelmi felügyelők és egészségvédelmi megbízottak, átfogó ellenőrzések keretében a munkavédelmi főfelügyelők. Az ellenőrzések és a bejárások elsődleges célja a veszélyek azonosítása, csökkentése, megszüntetése és a munkavégzés körülményeinek javítása volt.

5. A munkavédelmi oktatások és vizsgáztatások szöveges értékelése

Előzetes munkavédelmi oktatásban kell részesíteni az új belépő dolgozót és azt az újra munkába állót, aki legalább 6 hónapot távol volt. A hivatali munkarendben és a 24 órás ügyeleti szolgálatot teljesítő állományt évenként, a készenléti szolgálatot teljesítő állományt félévente kell ismétlődő munkavédelmi oktatásban részesíteni. Rendkívüli munkavédelmi oktatást kell tartani, amikor egy adott munkaterületen egy új munkaeszköz, védőeszköz, technológia kerül alkalmazásra, súlyos munkabaleset bekövetkezése esetén, illetve amikor azt a főigazgató elrendeli. Ez utóbbira egy súlyos munkabaleset kapcsán 2017-ben egy alkalommal került sor. A munkavédelmi oktatások dokumentálása egységes formátumban történt a Humán Szabályzatban meghatározott iratminta alapján.

A munkavédelmi oktatási tematika elkészítése szaktevékenység, ezért tartalmaznia kell a készítő nevét és a végzettségét igazoló bizonyítvány számát. Az oktatás az adott beosztás (munkakör) elméleti és gyakorlati biztonsági ismereteit, valamint a munkavállalók rendelkezésére bocsátott gépek, munkaeszközök és egyéni védőeszközök biztonságos használatának előírásait tartalmazza. A munkavédelmi oktatási napló tematika részében a munkaeszközök, gépek részletes felsorolása fontos. Egy munkaeszközzel/védőeszközzel kapcsolatba hozható baleset kivizsgálása során fontos igazolni, hogy a sérült részesült-e, és ha igen, mikor és milyen tartalmú (a tematika pontos megnevezésével) munkavédelmi oktatásban. A munkavédelemmel foglalkozó személy naprakész nyilvántartást kell, hogy vezessen a munkavállalók gépkezelői jogosultságáról és annak érvényességi idejéről.

Az ellenőrzések során a munkavédelmi oktatások megtartása, dokumentálása kiemelt hangsúllyal lett vizsgálva.

A 2017. év során összesen 719 fő, a Humán Szabályzatban meghatározott beosztást betöltő személy vizsgázott le munkavédelmi ismeretekből. A munkavédelmi vizsgára való felkészüléshez szükséges tansegédletet, valamint a vizsgakérdéseket tartalmazó tesztlapokat a munkavédelmi főfelügyelők állították össze és biztosították az igazgatóságok részére.

Az átadott tűzoltó gépjárműfecskendő málháját képező eszközökön felül beszerzett technikai eszközök azonos típusúak, vagy egyenértékűek a málházottakkal.

A 2017-ban beszerzett jelentősebb szakfelszerelések listája:

Tűzoltó létra (4 részes, dugó)	10 db
Emelő (kötőtpályás jármű emeléséhez)	10 db
Hőkamera	7 db
Toxikus gázérzékelő	3 db
IMASS biológiai detektor készlet	45 db
Légzsák leszorító készlet	10 db
Palacktöltő kompresszor	9 db

A magasból mentő szerek munkavédelmi üzembe helyezése szintén az érintett megyében történt.

Az átadott járművekre málházott valamennyi veszélyes gép (hidraulikus vágók, motoros láncfűrészek, korongos vágók) üzembe helyezéséhez a munkavédelmi főfelügyelők segédanyagot küldtek a megyei felügyelők részére. Az új technikák használatából származó veszélyek kezeléséhez, a kockázatértékelés aktualizálásához kockázatértékelési minta is rendelkezésre állt.

A tűzoltóságok által használt tűzvédelmi technika felülvizsgálatáról a tűzoltási, műszaki mentési tevékenységhez kapcsolódó tűzvédelmi technika alkalmazhatóságáról szóló 15/2010. (V. 12.) ÖM rendelet (továbbiakban: ÖM rendelet) foglalkozik.

A megyei igazgatóságok egy része BM OKF engedéllyel rendelkezik (regisztrációs szám) a felülvizsgálatok egy részének elvégzésére, egyes felszereléseket pedig külső (BM OKF engedéllyel rendelkező) vállalkozóknál vizsgáltatták felül. A felülvizsgálatra jogosultak jegyzéke az BM OKF honlapján elérhető volt.

Az ÖM rendelet és az egyéb vonatkozó szabályozók betartása a felülvizsgálatok során komoly anyagi terhet jelentett az igazgatóságoknak. Az ellenőrzések azt mutatták, hogy a felülvizsgálók által készített dokumentációk tartalmilag és formailag is megfelelnek a vonatkozó előírásoknak.

Az átadott új felszerelések és eszközök egyike sem minősült munkavédelmi szempontból veszélyesnek, ezért azok munkavédelmi üzembe helyezése nem volt indokolt. A korábban beszerzett gázkoncentráció mérő eszközök esetében viszont az időszakos kalibráció szükséges volt.

7. Az egyéni védőeszközzel történő ellátás értékelése, dokumentációja

Az egyéni védőeszközzel történő ellátást a 84/2011. BM OKF Főigazgatói Intézkedés szabályozza. A munkavédelmi főfelügyelők rendszeresen részt vesznek a rendszeresítési bizottsági üléseken az új védőeszközök kiválasztásakor. A 2017-es évben is jelentős mennyiségű egyéni védőeszköz került beszerzésre. Az új eszközök főként az elhasználódott, lejárt védőeszközök pótlására szolgálnak. A 2017 év augusztusában történt áramütéses balesetek kapcsán a védekezés egy lehetséges módjaként szóba került a villamosan szigetelő kesztyűk használata. Az E.ON Hungária Zrt. 1000 pár elektromos áramütés elleni védelmet nyújtó kesztyűt és 20 darab szén-monoxid-mérőt adományozott a katasztrófavédelemnek.

A 2017-ban beszerzett jelentősebb egyéni védőeszközök listája:

151pár	Tűzoltó védőcsizma
50db	Tűzoltó védősisak
65db	Mászóöv tartozékokkal
84db	Nehézgázvédő ruha
259db	Légzőkészülék álarc
800db	Légző palack
505db	Iparbiztonsági önvédelmi és kényeszerítő eszközök

Az egyéni védőeszközzel történő ellátottság a főfelügyelők által ellenőrzött helyeken többnyire megfelelő volt, de esetenként fellelhetőek voltak hiányosságok.

A munkavédelmi ellenőrzéseken feltárt hiányosságok hatására az igazgatóságok egyre több helyen szereztek be munkavédelmi kesztyűket, de továbbra is előfordult nem megfelelő védelmi képességgel rendelkező vagy nem rendszeresített védőkesztyű használata. A műszaki mentések során használt védőkesztyűk a leggyorsabban elhasználódó védőeszközök, ezért a pótlásuk és a tartalékképzés elengedhetetlen volt.

Az ellenőrzések során tapasztalt másik jellemző hiányosság a tűzoltó légző álarcok látómezejének használatból adódó karcodása volt. A készenléti szolgálatot ellátó tűzoltók egyéni védőeszközeinek ellenőrzése során több esetben is sor került a veszélyesen kopott eszközök azonnali cseréjének kérésére. A légző álarcok szakemberek általi időszakos ellenőrzése félévente történik. A regionális és országos továbbképzések alkalmával minden alkalommal kiemelt téma volt az egyéni védőeszközök használat előtti és időszakos ellenőrzésének fontossága.

Az ellenőrzések során feltárt egyéni védőeszközökkel kapcsolatos hiányosságok miatt több esetben azonnali intézkedés történt a nem megfelelő védőeszközök cseréjére.

8. A munkahelyek, létesítmények kialakítása, állapota (értékelése a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével)

A BM Gazdasági Helyettes Államtitkársága által a tavalyi évben is meghirdetésre került az „Üzemeltetési költségcsökkentést eredményező energetikai fejlesztések pénzügyi támogatása” néven a 2017. évi energiaracionalizálási pályázat. A meghirdetett pályázat során a megyei igazgatóságok mintegy bruttó 11.907.434 Ft,- támogatásban részesültek. A 2017. évben Karcag és Salgótarján fűtőkorszerűsítési és kazáncsere energetikai beruházásokra került sor. A BM OKF a szükséges önerőt (összesen bruttó 10.300.000 Ft,-) mind a két esetben biztosította a megyei igazgatóságok részére.

Orosházi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság komplex felújítása, tetőtér beépítés:

A meglévő épületek külső és belső felújításának kivitelezésére és tetőtér beépítésére vonatkozóan a szerződéskötés megtörtént. A kivitelezési munkálatok előreláthatólag 2018. IV. negyedévében kezdődhetnek meg.

Körmendi Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság felújítása:

A meglévő épület külső és belső felújításának kivitelezésére vonatkozóan a tervdokumentáció elkészült. A kivitelezésre kiírt közbeszerzési eljárás sikeresen lezárult. A kivitelezési munkálatok elkezdődtek, a szerződés szerinti befejezési határidő 2018. március.

Szekszárd Igazgatóság épületének felújítása:

A BM OKF a 2017. évben közbeszerzési eljárást folytatott le a kivitelezésre vonatkozóan. A kivitelezői szerződés 2018 januárjában megkötésre került. A kivitelezés a munkaterület átadási dátumától számított 365 naptári nap lesz.

Szünetmentesítés

A főigazgató jóváhagyta a műveletirányítások szünetmentesítésével kapcsolatos igényeket. A műveletirányítások szünetmentesítése 19 megyei igazgatóságot érintett, összességében 107 ingatlant.

Szarvasi laktanya átadása

A város hivatásos tűzoltóinak elhelyezése több mint hatvan évig egy polgári háznak készült épületben történt, ami semmilyen szempontból nem felelt meg a kor kívánalmainak. Az ingatlan belső elosztása nem a tűzoltósági feladatoknak került kialakításra, ezen kívül vizesedett, ráadásul a szerállások is távol voltak az állomány tartózkodási helyétől – szükség volt tehát egy mindenben megfelelő, modern, egészséges, energiatakarékos épületre. Március 24-én avatták fel a 440 milliós beruházással épült új laktanyát, az önkormányzat által biztosított telken felépített ingatlan funkcionális, energiatakarékos épület.

A 2017-es évben is jelentős javulás történt a katasztrófavédelem állományának elhelyezésére szolgáló létesítmények állapotában. A munkahelyek - az ellenőrzések, bejárások tapasztalatai, valamint a munkavédelmi helyzetértékelésekben foglaltak alapján – az apróbb hiányosságoktól

eltekintve megfeleltek a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet előírásainak. A korábbi évekhez hasonlóan elmondható, hogy az előregedett és elhasználódott épületek javítása és karbantartása jelentős feladatot adott és anyagi terhet jelentett a szervezetnek. Az új, a felújított vagy átalakított munkahelyek üzembe helyezését az igazgatóságok végezték el.

9. A képernyős munkahelyek szöveges értékelése (pl. oktatás, ergonómia, hiányosságok, intézkedések, eredmények) - a vonatkozó jogszabály figyelembevételével

A Katasztrófavédelem szervezetében megyénként jelentős eltérés tapasztalható a képernyős munkakört betöltő személyek számában. A számítógépes munkahelyek kialakítása, korszerűsítése az ergonómiai és gazdasági szempontokat is figyelembe véve történt. A hivatali munkarendben dolgozó állomány részére készített munkavédelmi oktatás tematikája – az általános munkavédelmi ismereteken kívül - főként a képernyő előtti munkavégzéssel kapcsolatos előírásokat, követelményeket tartalmazta.

A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről szóló 44/2014. sz. BM OKF Főigazgatói Intézkedés szerint a foglalkozás-egészségügyi vizsgálat alkalmával, amennyiben az alapellátást végző orvos a képernyős munkakörben foglalkoztatott munkavállaló részére a képernyő előtti éleslátást biztosító szemüveg szükségességét ítéli meg, úgy a munkavállalót szemészeti szakvizsgálatra küldi. A szemészeti szakvizsgálat lehetőségét valamennyi munkáltató a vele szerződéses jogviszonyban álló szolgáltató útján biztosítja.

A kockázatértékelések tartalmazták a képernyős munkahelyekre vonatkozó kockázatokat is. Az éves bejárások alkalmával kiemelt figyelmet fordítottak a felügyelők az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek megvalósulására. A bejárások alkalmával több helyen jelentett problémát a görgős székek elhasználódása. A regionális munkavédelmi továbbképzések egyik visszatérő témája volt a munkahelyi ergonómia és a képernyős munkahelyek biztonsága.

10. A munkavédelmi információs szolgálattal kapcsolatos tapasztalatok, munkavédelemmel kapcsolatos internetes honlapok ismerete/használata, javaslatok új tájékoztatási forma kialakítására

A munkavédelmi főfelügyelők 2017-ban is frissítették a munkavédelmi ismereteket tartalmazó BM OKF Intranet Portálon található munkabiztonsági dokumentumokat. Elérhetőek voltak többek között a továbbképzéseken ismertetett előadásanyagok, a tanulságos balesetekről készített összefoglalók.

A munkavédelmi szakemberek elsősorban az interneten keresztül tájékozódtak a munkavédelmet érintő aktuális változásokról, hasznos segédanyagokról. Jogszabályi és szabványváltozásokról, szakmai továbbképzésekről és konferenciákról tájékoztatást adnak a Munkavédelmi Tanácsadó Szolgálat, a MUFOSZ, az Országos Munkavédelmi Képző és Továbbképző Kft. valamint a Nefeled.info hírlevelei. Az aktuális EU-OSHA munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kiadványokat minden évben ismertetik a munkavédelmi főfelügyelők a munkavédelmi felügyelők és egészségvédelmi megbízottak számára a regionális továbbképzések alkalmával.

11. Munkavédelmi feladatot ellátók képzési, informálódási lehetőségének értékelése (az adott szerv összes szervezeti egysége vonatkozásában)

A regionális és országos munkavédelmi továbbképzésen a BM OKF vezető főorvosa, a munkavédelmi főfelügyelők és a közegészségügyi-járványügyi főfelügyelő összesen hét alkalommal tartott előadást. A továbbképzések egyik fő témája a rendvédelmi egészségkárosodási ellátás volt, melyben ismertetésre került a teljes folyamat, eljárásrend. A továbbképzések alkalmával a szerv valamennyi munkavédelmi szakemberével lehetőség adódott

konzultációra. A továbbképzéseken több megyében az önkormányzati és főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságok munkavédelmi szakemberei is részt vettek.

12. Munkavédelmi tevékenységgel kapcsolatos eredmények, problémák, javaslatok

12.1. A munka- és szolgálati balesetek száma az előző évekhez viszonyítva növekedést mutat, és 2017-ben az ezer főre jutó balesetek száma is növekedett. A katasztrófavédelem hivatásos szerveinél és a nem hivatásos tűzoltóságok állományánál összesen 219 felmentési nappal járó szolgálati- illetve munkabaleset történt. Súlyos munkabaleset a katasztrófavédelem személyi állományában 2017-ben egy esetben történt.

12.2 Az ellenőrzések során feltárt hiányosságok jelentős része az épületek és bútorok (pl.: irodai görgős szék) elhasználódásából adódott.

Javaslat: a veszélyesség mértéke és a gazdasági lehetőségek függvényében javasolt az irodai székek cseréje.

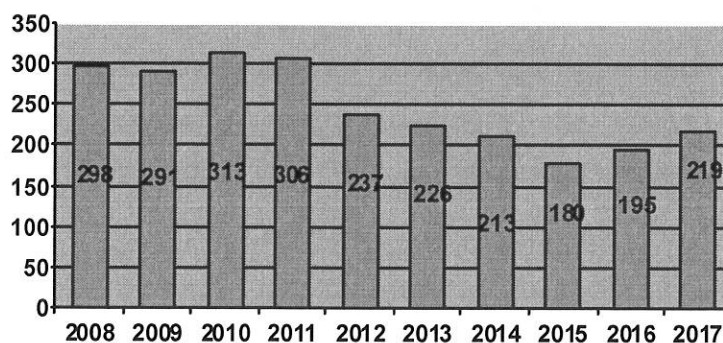
13. A baleseti statisztikára vonatkozó megállapítások (a felmentési nappal járó munka- és szolgálati balesetokról készített baleseti jegyzőkönyvekben rögzítettek alapján, adatokkal és szöveges elemzéssel)

A 2017-es évben a **tűzesetek és a műszaki mentések** terén jelentős eseményszám növekedés következett be, a tűzeseteknél elsősorban a szabadterületi tüzek száma emelkedett jelentősen. A műszaki mentések során a viharkároknál végzett és a technikai jellegű beavatkozások száma nőtt számottevően. Kimagasló, 8.000 feletti eseményszám márciusban, júniusban, júliusban és augusztusban jelentkezett, amit elsősorban a rendkívüli időjárási körülmények okoztak.

2017-ben folytatódott az önkéntes tűzoltó egyesületek (a továbbiakban ÖTE) mentő tűzvédelmi szerepvállalásának növelése.

13.1. szolgálati és munkabalesetek száma (összesített adat)

A 2017-es évben a hivatásos katasztrófavédelmi szervek 12541 státusszal végezték feladataikat. A katasztrófavédelem hivatásos szervei és a nem hivatásos tűzoltóságok (önkormányzati, önkéntes és létesítményi tűzoltóságok) állományát összesen **219**, felmentési nappal járó szolgálati- illetve munkabaleset érte.

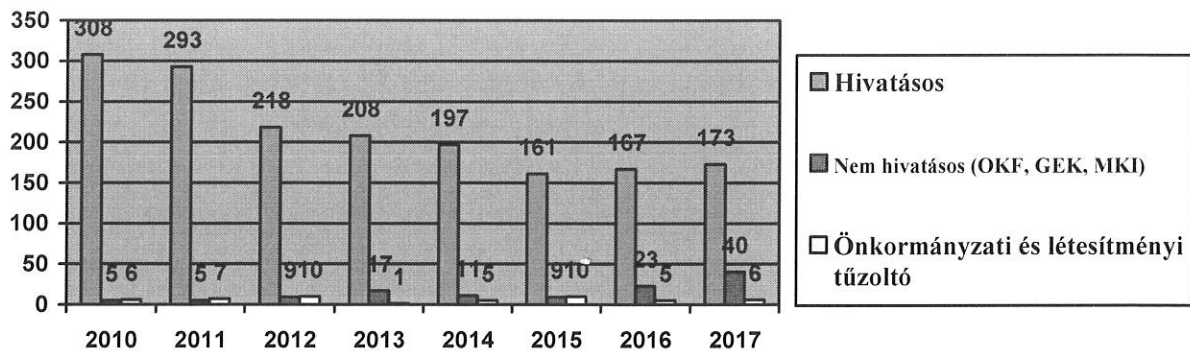


1. diagram: a balesetek száma az évek függvényében

13.2. balesetek állománycsoportonkénti megoszlása

13.2.1. személyi állomány körében

A **hivatásos** állományt **173**, a **nem hivatásos** állományt (közalkalmazott, munkavállaló és közfoglalkoztatott) **40** a nem hivatásos tűzoltóság állományát **6** egészségügyi szabadsággal (felmentéssel) járó szolgálati- illetve munkabaleset érte.



2. diagram: a balesetek állománycsoportonkénti megoszlása

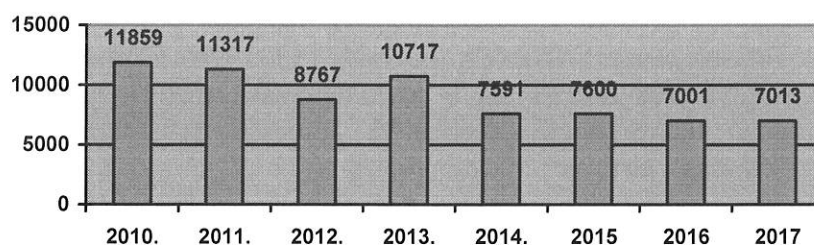
13.2.2. közfoglalkoztatottak körében

A **közfoglalkoztatottak** (összesen 1013 fő) körében **15** munkaképtelenséggel járó munkabaleset következett be.

13.3. a balesetből eredő felmentési napok száma

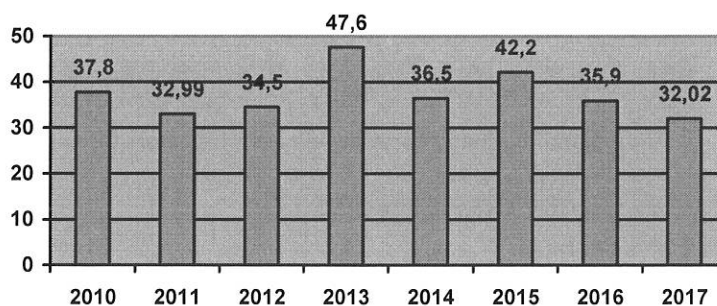
13.3.1. személyi állomány körében

A **katasztrófavédelem hivatásos szerveinél** a 219 baleset összességében 6407 felmentési nappal járt. Ha hozzáadjuk a 2016. évi balesetből áthúzódó 606 felmentési napot, akkor **2017. évben összességében 7013** balesetből adódó egészségügyi szabadságon töltött nap volt.



3. diagram: a balesetből adódó felmentési napok száma

A katasztrófavédelem hivatásos szerveinél 2017. évben az **egy balesetre jutó felgyógyulási napok száma** a 219 balesettel és a felmentési napokkal (7013) számolva: **32,02 nap volt.**



4. diagram: egy balesetre jutó felgyógyulási napok száma

13.3.1.1. ebből hivatásos állomány körében

A katasztrófavédelem hivatásos szerveinél a hivatásos állomány körében a 2017. évben bekövetkezett balesetekből 5331 felmentési nap volt, további 606 nap 2016. évi balesetből húzódott át, így összesen **5937 felmentési nap keletkezett összesen.**

13.3.1.2. ebből nem hivatásos állomány körében

A katasztrófavédelem hivatásos szerveinél a közalkalmazotti és munkavállalói állomány körében 2017. évben **773 felmentési nap volt.**

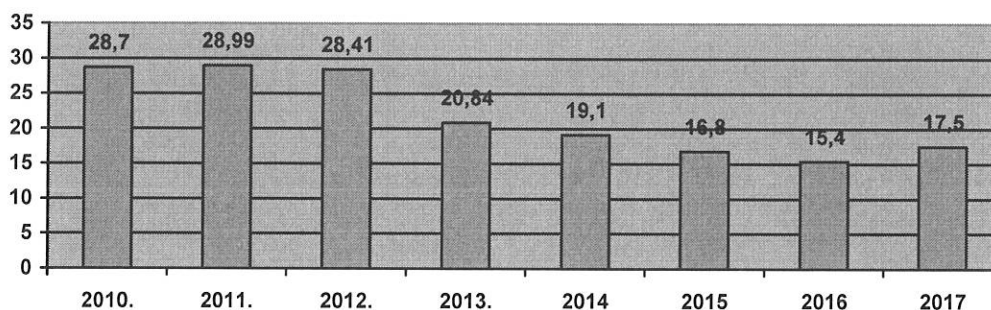
Önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál **93 betegállományi nap volt.**

13.3.2 közfoglalkoztatottak körében

A katasztrófavédelem hivatásos szerveinél a közfoglalkoztatott állomány körében 2017. évben **210 felmentési nap volt.**

13.4. 1000 főre jutó balesetek száma (a meglévő létszám figyelembe vételével)

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek effektíven szolgálatot teljesítő állománya 12541 fő.



5. diagram: a 1000 főre jutó balesetek száma

13.5. a sérülések súlyosságának megoszlása

Sérülések súlyossága	2014. év		2015. év		2016. év		2017. év	
	balesetek száma	%	balesetek száma	%	balesetek száma	%	balesetek száma	%
Könnyű, 8 napon belül gyógyuló	35	16,5	33	18,3	40	20,5	43	19,6
Súlyos, 8 napon túl gyógyuló	178	83,5	147	81,7	155	79,5	176	80,4
Halálos	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen:	213	100	180	100	195	100	219	100

A sérülések az előző évekhez hasonlóan az alapellátást végző orvos javaslata alapján **túlnyomóan az orvosi szempontból súlyos, 8 napon túl gyógyuló (80,4%) kategóriába tartoztak.**

A 2017. évben a munkavédelmi törvényben meghatározott **súlyos munkabaleset egy alkalommal történt.**

]

13.13. személyi sérüléssel járó és nem járó közlekedési balesetre vonatkozó statisztikai adatok

	2013	2014	2015	2016	2017
Közúti baleset száma, amely személyi sérüléssel nem járt	105	57	96	65	74
Közúti baleset száma, amely személyi sérüléssel járt	4	8	2	4	10
Közúti baleset száma összesen	109	65	98	69	84
Sérült személyek száma (fő)	18	15	2	6	10

13.14. javasolt feladatok a baleseti helyzet javítására

13.14.1. A kötelező sportfoglalkozások alkalmával keletkező balesetek visszaszorítása

A baleseti statisztikából egyértelműen kiderül, hogy a személyi állomány egészségének megőrzése és fizikai állóképességének fejlesztése céljából szervezett kötelező sportfoglalkozás alkalmával 2017-ben nagyságrendileg annyi baleset történt, mint 2016-ban. A sportbalesetek jellemzően még mindig futballozás közben, figyelmetlenség miatt következtek be. Javasolt a sportfoglalkozás vezetőinek fokozott figyelmet fordítani a hatékony bemelegítés megtartására.

13. 14.2. Vezetéstechnikai képzés

A gépjármű vezetők részére 2017-ban 154 alkalommal 231 napon keresztül került megtartásra gépjárműtechnika kezelési tréning. A képzésen összesen 3389 fő vett részt. A gépkocsivezetők ellenőrzött körülmények között sajátíthatták el és gyakorolhatták be a megfelelő technikai válaszokat azokra a rendkívüli és veszélyes helyzetekre, amelyekkel munkájuk során találkozhatnak a közutakon. A 2017-es évben 201 gépjárművel kapcsolatos baleset történt, amelyből 105 saját hibás volt.

5. Munkavédelmi (előzetes, ismétlődő, soron kívüli) és elsősegély-nyújtási oktatások száma a személyi állomány körében (fő)

a. létszám (hivatásos és közalkalmazotti állomány)

Oktatás típusa	előzetes	ismétlődő	rendkívüli	elsősegély-nyújtási
Oktatottak száma (fő)	707	17096	14514	4494

6. Munkavédelmi (előzetes, ismétlődő, soron kívüli) és elsősegély-nyújtási oktatások száma a közfoglalkoztatottak körében (fő)

Oktatás típusa	előzetes	ismétlődő	rendkívüli	elsősegély-nyújtási
Oktatottak száma (fő)	870	450	100	144

7. Munkavédelmi vizsgák száma (fő)
719 fő

8. A szerv (BELSŐ) munkavédelmi felügyelője által lefolytatott, illetve részvételével történt munkavédelmi ellenőrzések és szemlék száma (összesen, valamint szemle fajtája szerinti megosztásban (munkavédelmi szemle, céllenőrzés, ismételt ellenőrzés; soron kívüli) és a szemlén tett megállapítások (pl. hiányosság megnevezése, hatósági eljárás megjelölése)

ellenőrzés típusa	munkavédelmi hatósági ellenőrzés	irányítószervi ellenőrzés (részvétel)	munkavédelmi bejárás (szemle)
száma	0	16	239

A hiányosság megnevezése, hatósági eljárás megjelölése:

- 8.1. A közlekedési útvonalakon botlásveszély: épület előtti és épületen belüli töredezett burkolat.
- 8.2. Irodákban botlásveszélyesen elvezetett elektromos kábelek.
- 8.3. Épületgépészeti felülvizsgálati hiányosságok.
- 8.4. Zuhanyzóknál lefolyó fedél hiánya.
- 8.5. Egyéni védőeszközök nem megfelelése.

9. A munkavédelmi hatóság által lefolytatott (KÜLSŐ) ellenőrzések száma és megoszlása a hatóság intézkedései (pl. üzem működésének/tevékenység/munkaeszköz használatának felfüggesztése; bírságolás; munkavégzés vonatkozásában)

Kormányhivatal szakigazgatási szerve 2017-ben 1 hatósági ellenőrzést hajtott végre.

A kormányhivatalok az országos közfoglalkoztatási program keretében a tárgyévre vonatkozó időszak ellenőrzését hajtották végre két igazgatóságon, amelynek kifejezetten munkavédelemre vonatkozásai egy megyében volt.

10. Munkabalesetek száma (összesen) és súlyosság szerint
A helyzetértékelés 13.5. pontja tartalmazza.

11. Balesetek számának állománycsoportonkénti (hivatásos, nem hivatásos, közfoglalkoztatott) megoszlása
A helyzetértékelés 13.2. pontja tartalmazza.

12. 1000 főre jutó munkabalesetek száma
A helyzetértékelés 13.4. pontja tartalmazza.

13. Kiesett munkanapok száma állománycsoportonként (hivatásos, nem hivatásos, közfoglalkoztatott)
A helyzetértékelés 13.3 pontja tartalmazza.

14. Fokozott expozícióban megbetegedettek száma (fő)
Nem volt.

15. Foglalkozási megbetegedések száma (fő)
Egy fő.

16. Képernyős munkakörben foglalkoztatottak száma (fő)
3097 fő.

17. Látásvizsgálaton részt vett személyek száma (fő)
6108 fő.

18. Szemészeti szakvizsgálatra beutaltak száma (fő)
429 fő

19. Képernyő előtti munkavégzéshez szükséges éleslátást biztosító szemüveggel ellátottak száma (fő)
212 fő